Сравнение актуални бакалавърски и магистърски програми и учебни планове
на
Държавен университет за музика и актьорско майсторство Виена
и
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив

Сравнявайки структурата на курикулума на „Инструментален отдел“ (в случая специален предмет цигулка) на Държавния университет за музика и актьорско майсторство във Виена и „Изпълнителско изкуство - оркестрови инструменти“ на Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство в Пловдив, установяваме идентично разделение на бакалавърски - 8 семестъра и магистърски сегмент, 4 семестъра, според международно установените норми от общо 360 кредита, разделени в първи раздел от обучението с 240 и втори, с 120.
Съществената разлика по този показател се състои в поливалентния силно индивидуализиран модел на магистърското обучение във Виена, който предлага,няколко различни варианта на профилиране в магистърското обучение след завършване на общия инструментален профил със степен бакалавър.

Профил Солист
Профил Оркестрант
Профил Оркестрант - Виенска традиция
Профил Камерна музика
Профил Интерпретация на нова музика
Профил Исторически информирана интерпретационна практика
Профил Паралелно магистърско обучение за професионални оркестранти

Такова извънредно целенасочено и многообразно профилиране е осъществено с цел максимално посрещане нуждите на по-нататъшния специфичен индивидуален път за развитие на студентите в избраната от тях сфера на класическата музика. Преди да обърнем конкретно внимание на този интересен подход към магистърското обучение, ще скицираме няколко разлики в избраните предмети в бакалавърските програми на сравняваните учебни заведения.
На базата на едно в голямата си част припокриване по отношение на стандартните предмети като солфеж, музикална теория, хармония, инструментознание, камерна музика, оркестър, оркестрова литература, педагогика, музикална психология, откриваме определени разлики в дефиницията и в някои случаи разчленяването на отделни предмети - например солфежът е разделен на „Слухов тренинг“ и „Слухов анализ“ във виенската програма, а общо формулираното „Хоспитиране“ във Виена е разделено на педагогика, методика на обучението и педагогическа практика в Пловдив.
В този контекст е интересно да отбележим наличието на следните предмети във Виена, липсващи в АМТИИ:
1. Виола като облегатен инструмент
2. Импровизация и креативно музициране
3. Въведение в старинната музика
4. Колегиум Музикум
5. Съвременна музика (практика)
6. Въведение в съвременната музика
7. Феноменът звук

8. Вокални ансамбли
9. Въведение в дишането и двигателната дейност
10. Културен или музикален мениджмънт

Чрез тези разлики се стига до ясно разграничаване в иманентната съдържателна идентичност на двата курикулума, както и по-различно часово разпреление на общо 240те кредита. Това е факт и поради следните липсващи във Виена, но налични в Пловдив предмети (някои от тях в графата свободно избираеми)
1. История на българската музика
2. Музикален фолклор
3. Физкултура
4. Чужд език
5. Приложни компютърни програми
6. Хармония с аранжиране
7. Оркестрация
8. Дирижиране хор от клавир
9. Музикален софтуер и синтезатор
10. Музикална психология и терапия

От лично моя гледна точка, бих препоръчал да се обмисли възможността за въвеждане в АМТИИ, по виенския учебен модел, на дисциплини свързани със специфичните знания и практически умения по отношение историческата интерпретация на т. нар. старинна, предкласична, барокова музика и съответно новата, съвременна класическа музика.

Споменатите вече разлики в тясно специализираните магистърски варианти на плана за обучение във Виена спрямо Пловдив служат за целенасочено практическо профилиране на студентите, което да таргетира подготовката им към предварително избран, след бакалавърската степен, профил и конкретна професионална ориентация.
Седемте възможни профила за магистърско обучение във Виенския държавен университет за музика изглеждат по следния начин:

Profil Orchester - Streichinstrumente Wiener Tradition*		9.		10.		11.		12.		
Lehrveranstaltung	LV-Typ	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	ECTS Summe
Zentrales künstlerisches Fach des jew eiligen Instrumentes 9-12	KE	2,0	16,0	2,0	15,0	2,0	15,0	2,0	16,0	62,0
Literaturstudium mit Solokorrepetition 9-12	KE	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	3,0
Orchesterliteratur Wiener Tradition 1,2	KE			1,0	2,0	1,0	2,0			4,0
Orchester-Produktion 2-4	PJ	2,5	3,0	2,5	3,0	2,5	3,0			9,0
Orchester-Projekte nach Angebot 1,2	PJ	2,5	5,0	2,5	5,0					10,0
Orchesterliteratur des jew eiligen Instrumentes 2**	UE	1,0	4,0							4,0
Kammermusik in diversen Besetzungen 2,3***	EU	1,0	1,0	1,0	1,0					2,0
Musik der Gegenw art 2	EU					2,0	2,0			2,0
Probespieltraining und Auftrittscoaching 1,2	UE					0,5	3,0	0,5	3,0	6,0
Mentaltraining und Konzentrationspraxis 1,2	UE			1,0	2,0	1,0	2,0			4,0
Kulturbetriebslehre 2 alternativ Musikmanagement 2	SE							2,0	2,0	2,0
DiplomandInnenw erkstatt****	UE					2,0	2,0			2,0
Diplomarbeit										4,0
Wahlfächer										6,0
* wählbar nach Maßgabe des Angebots für die Studienzweige: Kontrabass, Viola, Violine, Violoncello	Summe	9,5	29,5	10,5	28,5	12,0	30,0	5,5	22,0	120,0
		Summe WSt.				37,5				
						ohne Wahlfächer				

** für den Studienzweig Kontrabass: Orchesterliteratur des jew eiligen Instrumentes 3
*** für den Studienzweig Kontrabass: Kammermusik in diversen Besetzungen 4,5
**** alternativ: DiplomandInnenseminar, SE

Profil Historisch informierte Interpretationspraxis*		9.		10.		11.		12.		
Lehrveranstaltung	LV-Typ	WSt.	*ECTS*	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	ECTS Summe
Zentrales künstlerisches Fach des jeweiligen Instrumentes 9-12	KE	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	*64,0*
Historisches Instrument oder Hist. Aufführungspraxis 1-4	KE	**1,0**	*4,0*	**1,0**	*4,0*	**1,0**	*4,0*	**1,0**	*4,0*	*16,0*
Literaturstudium mit Solokorrepetition 9-12**	KE	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	**1,0**	*1,0*	*2,5*
Literaturstudium mit Solokorrepetition (Cembalo) 1-4	KE	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	*2,0*
Stilgebundene Improvisation	UE			**1,0**	*1,5*					*1,5*
Collegium musicum 2-4	EU	**2,0**	*4,0*	**2,0**	*4,0*	**1,0**	*3,0*			*11,0*
Kontextualisierung, Repertoirekunde und Interpretationsgeschichte - Alte Musik	VU					**1,0**	*1,0*			*1,0*
Probentechnik und Ensembleführung 1,2	PS			**1,0**	*1,0*	**1,0**	*1,0*			*2,0*
Historische Satztechnik 1-3	SE	**2,0**	*2,0*	**2,0**	*2,0*	**2,0**	*2,0*			*6,0*
Kulturbetriebslehre 2 alternativ Musikmanagement 2	SE							**2,0**	*2,0*	*2,0*
DiplomandInnenwerkstatt***	UE					**2,0**	*2,0*			*2,0*
Diplomarbeit										*4,0*
Wahlfächer										*6,0*
*** wählbar für die Studienzweige Basstuba, Fagott, Flöte, Gitarre, Harfe, Horn, Klarinette, Kontrabass, Oboe, Posaune, Trompete, Viola, Violine und Violoncello**	**Summe**	**8,0**	*27,0*	**10,0**	*29,5*	**11,0**	*30,0*	**6,5**	*23,5*	**120,0**
		Summe WSt.				**35,5**				

ohne Wahlfächer

** für den Studienzweig Gitarre: 3-6

*** alternativ: DiplomandInnenseminar, SE

Berufsbegleitendes Profil für OrchestermusikerInnen*		9.		10.		11.		12.		
Lehrveranstaltung	LV-Typ	WSt.	*ECTS*	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	ECTS Summe
Zentrales künstlerisches Fach des jeweiligen Instruments 9-12	KE	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	*64,0*
Literaturstudium mit Solokorrepetition 9-12	KE	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	**1,0**	*1,0*	**1,0**	*1,0*	*3,0*
Berufspraxis Orchester	PJ									*29,0*
Kammermusik in diversen Besetzungen 2,3**	EU	**1,0**	*1,0*	**1,0**	*1,0*					*2,0*
Musik der Gegenwart 2,3***	EU			**2,0**	*2,0*	**2,0**	*2,0*			*4,0*
Mentaltraining und Konzentrationspraxis 1,2	UE			**1,0**	*2,0*	**1,0**	*2,0*			*4,0*
Kulturbetriebslehre 2 alternativ Musikmanagement 2	PV							**2,0**	*2,0*	*2,0*
DiplomandInnenwerkstatt****	PV					**2,0**	*2,0*			*2,0*
Diplomarbeit										*4,0*
Wahlfächer (empfohlen aus Atem- und Bewegungsarbeit)										*6,0*
*** wählbar für Studierende, welche ein Probejahr absolviert haben und eine Anstellung bei einem professionellen Opern-, Symphonie- oder Kammerorchester vorliegt**	**Summe**	**3,5**	*17,5*	**6,5**	*21,5*	**8,0**	*23,0*	**5,0**	*19,0*	**120,0**
		Summe WSt.				**23,0**				

ohne Wahlfächer

** für die Studienzweige Basstuba, Horn und Trompete: Kammermusik in diversen Besetzungen 1,2; für die Studienzweige Harfe und Kontrabass: Kammermusik in diversen Besetzungen 4,5; wird auf Antrag bei Nachweis entsprechender Produktionen anerkannt

*** wird auf Antrag bei Nachweis entsprechender Produktionen anerkannt

**** alternativ: DiplomandInnenseminar, SE

Empfohlenes Wahlfach für HolzbläserInnen:

Nebeninstrument HolzbläserInnen 3,4	KE	**1,0**	2,0	**1,0**	2,0					*4,0*

Empfohlenes Wahlfach für Posaune:

Nebeninstrument Bassposaune 3,4	KE	**1,0**	*2,0*	**1,0**	*2,0*					*4,0*

Profil Interpretationspraxis Neue Musik*		9.		10.		11.		12.		
Lehrveranstaltung	LV-Typ	WSt.	*ECTS*	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	WSt.	ECTS	ECTS Summe
Zentrales künstlerisches Fach des jeweiligen Instrumentes 9-12	KE	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	**2,0**	*16,0*	*64,0*
Zentrales künstlerisches Fach des jeweiligen Instrumentes spezial 1-4	KE	**0,5**	*4,0*	**0,5**	*4,0*	**0,5**	*4,0*	**0,5**	*4,0*	*16,0*
Literaturstudium mit Solokorrepetition 9-12**	KE	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	**1,0**	*1,0*	**1,0**	*1,0*	*3,0*
Literaturstudium spezial 1-2	KE					**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*	*1,0*
Freie Improvisation 1,2	UE	**0,5**	*0,5*	**0,5**	*0,5*					*1,0*
Ensemble Neue Musik 1-4	EU	**2,0**	*3,0*	**2,0**	*3,0*	**2,0**	*3,0*	**2,0**	*3,0*	*12,0*
Zeitgenössische Kammermusik 1,2	EU	**2,0**	*3,0*	**2,0**	*3,0*					*6,0*
Kontextualisierung, Repertoirekunde und Interpretationsgeschichte - Neue Musik	VU			**1,0**	*1,0*					*1,0*
Angewandte Musiktheorie 1	VU			**2,0**	*2,0*					*2,0*
Kulturbetriebslehre 2 alternativ Musikmanagement 2	SE					**2,0**	*2,0*			*2,0*
DiplomandInnenwerkstatt***	UE					**2,0**	*2,0*			*2,0*
Diplomarbeit										*4,0*
Wahlfächer										*6,0*
*** wählbar für die Studienzweige: Basstuba, Gitarre, Harfe, Horn, Kontrabass, Posaune, Schlaginstrumente, Trompete, Viola, Violine und Violoncello**	**Summe**	**7,5**	*27,0*	**10,5**	*30,0*	**10,0**	*28,5*	**6,0**	*24,5*	**120,0**
		Summe WSt.				**34,0**				

ohne Wahlfächer

** für die Studienzweige Gitarre und Schlaginstrumente: 3-6

*** alternativ: DiplomandInnenseminar, SE

Цялата информация за обучението във Виенски държавен музикален университет е достъпна детайлно на следния уеб-адрес:

https://www.mdw.ac.at/studium/studienplan/Instrumentalstudium_16W.pdf

Обръщайки поименно внимание на по-горните таблици, ще се спрем на някои специфични характеристики на отделните профили.

1. Солистичен профил

Освен ясния акцент върху солистична подготовка изпъкват дисциплини като Сценичен коучинг, Ментален тренинг и концентрационни практики, Разговори за кариерно развитие, Културен и музикален мениджмънт.

2. Профил Оркестров - Виенска традиция

Към специален предмет и корепетиция са прикрепени дисциплини с конкретна насоченост за този отделен план, като Оркестрова литература във Виенска традиция, Свирене в оркесът, Камерна музика в разнообразни състави, Съвременна музика, Ментален тренинг и концетрация, Пробешпил тренинг (конкурсен тренинг изпит за оркестър), Културен или музикален мениджмънт.

3. Профил оркестров

Почти идентичен на номер 2 в списъка, този профил единствено няма отделен предмет свързан с Виенската оркестрова традиция.

4. Профил камерна музика

Към специален предмет и разнородни ансамблови камерномузикални състави са добавени специфични дисциплини, между които се открояват Техника на репетиране и водене на ансамбъл, Приложна теория на музиката, Контекстуализация и история на репертоара и интерпретацията, Свободна импровизация.

5. Профил Интерпретационна практика на нова музика

Този профил е доста подобен по курикулум на Камерната музика, като в случая е акцентирано на същите предмети в контекста на съвременната класическа музика.

6. Профил исторически информирана интерпретационна практика

Попадайки в сферата на исторически обоснованата интерпретация на старинна, предкласична барокова музика, курикулумът тук е ориентиран по подобие на профила за камерна музика, напаснат по отношение на съответната епоха и стил, като се открояват две допълнителни дисциплини - Стилистично обусловена импровизация и Историческа техника на музикалните форми.

7. Профил - Паралелно магистърско обучение за професионални оркестранти

Този курикулум е конструиран за паралелно магистърско образование на вече професионално заети оркестранти, ориентираен спрямо програмата на стандартния оркестров профил и съдържащ голям брой кредити Оркестрова практика, които студента може да покрие в рамките на работния процес, в оркестъра, в който е назначен.

Приемайки, че повечето разлики в Бакалавърските програми са обусловени от национални и традиционни фактори, съгласуването на магистърските програми във Виена с конкретната подготовка на студентите за практическото професионално приложение на знанията и уменията им, след завършване на Магистърска степен, представлява един съвременен и добре конципиран модел за евентуално подражание.

Виена, 8. Юни 2021

Евгений Шевкенов
Професор Рихард Вагнер Консерватория
Професор Винер Музиксеминар
Професор Европа Мюзик Академи Виена
www.chevkenov.com
contact@chevkenov.com